

Téma: „Pojďme děti, pojdme spolu, vyženeme zimu z domu.“

Datum: 15. 3. – 19. 3. 2021

Záměr: Seznámit děti s lidovými zvyky a říkadly.

Poznávat jarní kytičky.

Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo, kde jsi?

Byla zima mezi náma, a teď už je za horama, hu, hu, hu, jaro už je tu!

„Březen - za kamna vlezem,

duben - ještě tam budem. “

VYVNÁŠENÍ MORANY:

Povídáme si o jarní slavnosti, oslavující konec zimy a obnovu života v přírodě, která je pradávným rituálem. O původu vynášení smrtky a vítání jara. Snažíme se v dětech vzbudit zájem o staré tradice.

Morana, Morena , Mařena, smrtka má symbolizovat nepohodu a zimu spojenou se smrtí. Morany byly ženské figuríny, které vyráběli dospělí i děti. Základem byl dřevěný kříž. Tělo většinou bylo vytvarováno pomocí slámy a bílé košile. Pod ní se uvázala dlouhá sukně a kolem krku se pověsily korále v podobě vyfouknutých bílých vajíček. Symbolem byla bílá a modrá barva. Celá ves šla v průvodu, který vyprovázel Moranu k nejbližší tekoucí vodě (nebo za poslední dům ve vsi). Zde Moranu zapálili a hodili do vody.

Protikladem Morany je líto, lítečko nebo také májíček. Líto symbolizovalo naopak nový život. Po vynesení smrtky ze vsi následovala obchůzka s tímto zeleným stromečkem. Ozdobený byl barevnými stužkami, holubičkami a řetězy ze slámy. Líto bylo zaneseno do vsi i do jednotlivých domů.

Vynášení Morany.

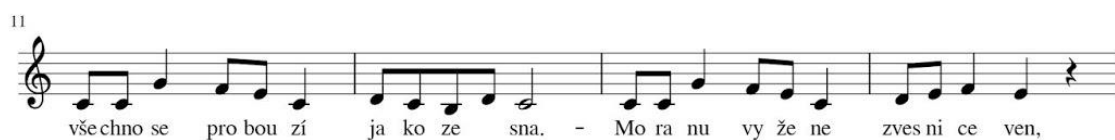
Můžete si svoji Moranu také vyrobit nebo alespoň vymalovat.

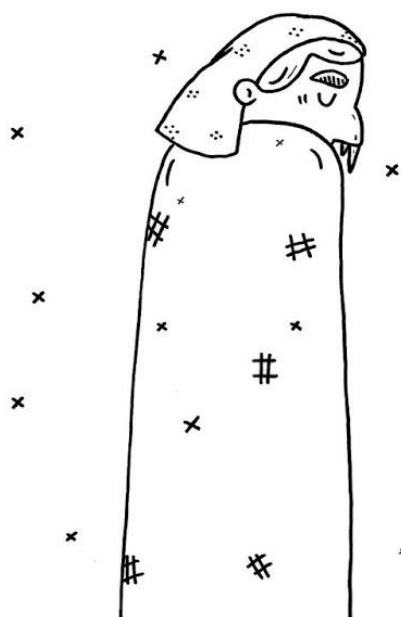
Zapívej si písničku.

PŘIŠLA MORANA DO VESNICE

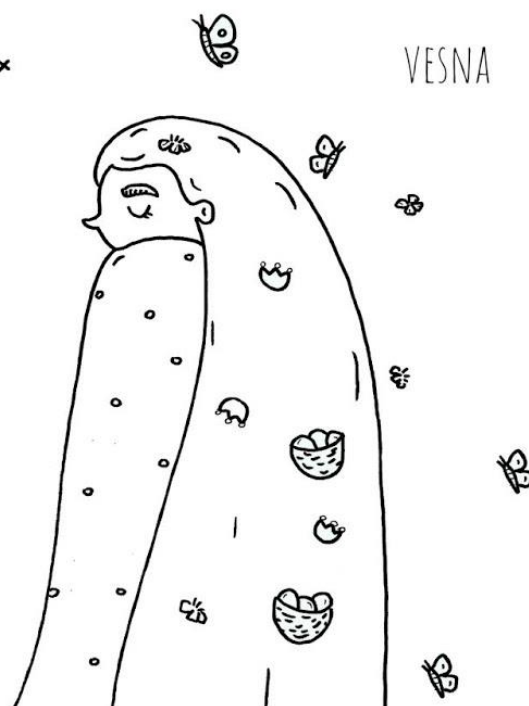
WWW.UCIMEDETI.BLOGSPOT.CZ

MORANA

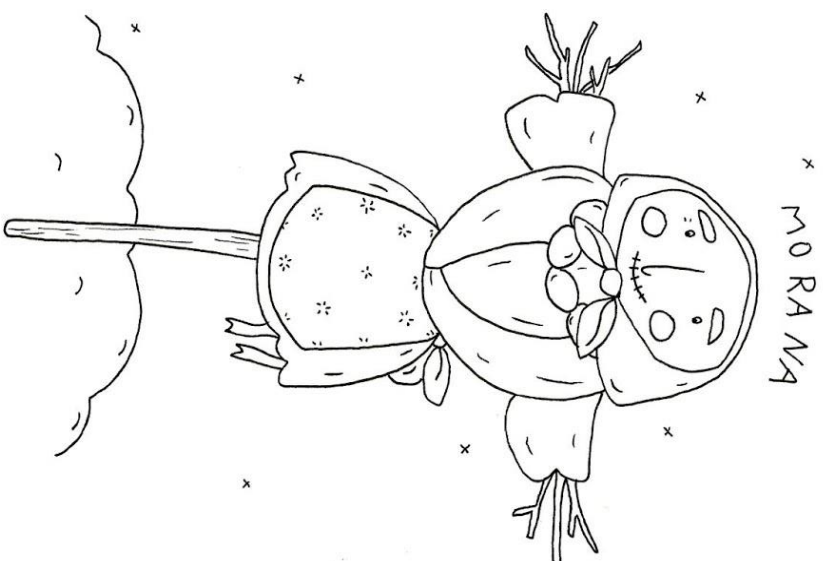
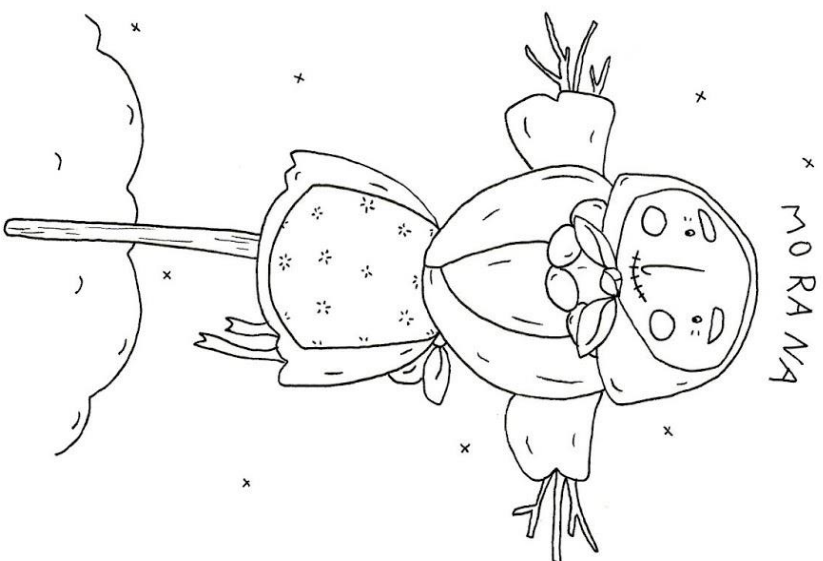

VESNA

MORANA JE POHANSKÁ BOHYNĚ ZIMY, JEJÍ SESTROU JE VESNA, BOHYNĚ JARA.

Najdi mezi obrázky šest rozdílů.

Jak sluníčko zaspalo

*„Tiše se posadte, milé děti, budu Vám pohádku vyprávěti. O tom, jak sluníčko zaspalo, a jestli se ještě usmálo. Tiše se posadte, zvoneček zacinká, pohádka začíná.“
(zvoneček)*

Všichni už několik dní netrpělivě vyhlíželi jaro. Paní Zima letos kralovala dlouho, svou ledovou hůlkou čarovala a své vlády se jen tak lehce vzdát nechtěla.

Pod bílou peřinkou se začaly klubat hlavičky prvních jarních kytíček, sníh pomalu tál a sněhulák na zahrádce pod slunečními paprsky tiše plakal, slyšíte ho? (**3x zacinkat**)

*„Zima se loučí, přichází čas,
je mi to líto, ale příští rok zas,
nasadím čepici, zapnu si knoflíky,
musím si počkat na mrazík veliký.
Teď jaro se hlásí a sluníčko vstává,
tak já se loučím, ahoj a pápá,
tak já se loučím, ahoj a pápá.“*

Jeníček za oknem pozoroval, jakou má sluníčko práci. Svými paprsky muselo roztrhat zbytky sněhové peřiny, kytíčkám dát sílu, aby mohly vyrůst, nabarvit jim sukénky, pošimrat travičku, ptáčkům zase zahřát zobáčky, aby všem pověděli, že už jaro přichází. Jen si poslechněte, jak to ti ptáčekové dovedou.

Jenže najednou byl na zahrádce nějaký zmatek a šum, vylezli broučci, žížaly, šnek i pavoučkové byli zvědaví, co se to děje. To právě probuzené kytíčky fňukaly, že ještě všechny nemají barevné sukénky, nebo že chtějí jiné barvičky a jedna druhé záviděly. „Proč to tomu sluníčku tak trvá? Také chci barevnou sukénku.“ Fňukal petrklíč.

„Na nás sluníčko asi také zapomnělo,“ plakaly narcisky.

Jenže tohle fňukání a stěžování slyšelo sluníčko a poslalo dolů svůj zlatý paprsek, aby se podívalo, co se děje.

„Ale dámy, mám spoustu práce, nebojte se, i vy se svých sukének dočkáte.“ Povídalo sluníčko. A tak sluníčko barvilo jednu sukénku za druhou, sušilo loužičky, dávalo sílu stromečkům, hladilo zvířátka, zahřívalo celou zem.

Ale po celém dni už bylo unavené. Schovalo se do mraků, uchystalo si pod hlavu malý mráček obláček a spokojeně usnulo.

Spalo a spalo a vůbec se druhý den nechtělo probudit. Únava sluníčka byla tak veliká, že se najednou na zem začal snášet bílý mlhový závoj a Paní Zima se pomalu radovala, že se opět chopí vlády.

Všechna zvířátka začala mít strach, co se to se sluníčkem stalo.

„Píp, píp, co se to stalo, kde se nám sluníčko schovalo?“ Ptal se skřivánek.

„Mňáááú“, protáhla se kočička Mína. „Zase mě zebou tlapičky, myslela jsem, že už s námi sluníčko zůstane.“

„Ach ne“, plakaly sněženky, „určitě sluníčko usnulo, protože bylo moc unavené, jak jsme všichni všechno chtěli hned. Co jen budeme dělat?“

Na zahrádce to vypadalo moc smutně, jen si to poslechněte.

„Přece to tak nenecháme“, zavolal kos a všem řekl svůj plán.

Ptáčci, kytičky, hmyzáčci, kočička Mína a dokonce i Jeníček, kterému bylo za oknem z té podívané smutno, začali společně volat: „Halóóó, sluníčko! Halóóó!“

Ale nic naplat, sluníčko spalo dál.

A tu najednou Jeníček vyběhl na zahrádku a začal zpívat:

to slyším, někdo mě volá?“ Sluníčko se probudilo, promnulo si svá ospalá očka a kouklo se z mraků dolů. Přes zimní závoj nebylo skoro vidět. Polekalo se, jak dlouho spalo a rychle odehnalo bílá mračna, aby se usmálo na svět.

Všichni se radovali, že se jim sluníčko vrátilo a z radosti se dali opět do zpěvu.

„Už jsem tady a vidím, že mám zase spoustu práce,“ volalo vesele sluníčko. „Ale vydržte, musím postupně, abych se zase hned neunavilo. Na jaře teprve nabírám sílu, abych mohlo hrát víc a víc.“

A tak se všichni usmívali a čekali, až se i na ně sluníčko usměje. A byli rádi, že se jim sluníčko zase vrátilo.

Teď už víte, jak to na světě chodí. Někdy si sluníčko pospí déle, aby nabralo sílu, ale nakonec se k nám dolů vždycky vrátí, aby nám dělalo radost a probudilo přírodu k světu. Zazvonil zvonec a pohádky je konec. (*zvoneček*)

Otázky k pohádce: Jaká dvě roční období se v pohádce vystřídala? Proč byl sněhulák smutný? Co znamená slovní spojení „bílá peřinka“ a že se příroda „probouzí“? Co všechno má sluníčko na jaře za práci? Co se sluníčku stalo? Jak to nakonec dopadlo?

Jarní květiny: Jaké jarní kytičky známe?

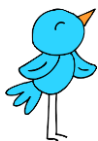
Slunce: Jaký je rozdíl mezi sluníčkem na jaře, v létě, na podzim a v zimě? Proč jinak hřeje?

Gymnastika mluvidel:

„Mňaaaauuu....“

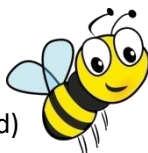
(nahlas, potichu, veselá kočička, smutná kočička, přehnaná artikulace, kroužení jazykem po rtech – olizování mlíčka)

„Píp, píp, ...“

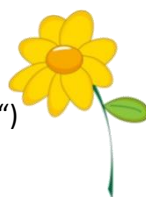
„Pííííp, ...“

(sluchová hra: „ptáčku, zazpívej“)

„Bzzzz.... PÍCH“

(nádech, co nejdelší výdechový proud)

„Přivoň si ke kytičce, jak krásně voní.“

(hluboký nádech nosem, co nejdelší výdech ústy „áááách“)

„Kolo, kolo, kolečko, točí se nám maličko, okolo, okolo, podívej se na toho.“

(našpul rty do písmene „O“)

„drn, drn, drn, ...“

(kolečko jede po hrbolaté cestě)

„Ššššš.....“ (jako potichu, jako zvuk mašinky, ...)

„Š jako ...“ (šála, švec, šátek, švihadlo, ...)

(sluchová hra: „probudí nás písmenko Š“)

Básnička: „Šnečku, šnečku šišatý, širák máš až na paty. Šouráš se tu mezi ploty, švec ti ušil špatné boty. Šelma švícko za to může, šil je asi z líné kůže.“

„Zkus vymyslet rýmy na slova: strom, stromek, stromeček.“

„Kap, kap, ...“

„Kapka, kapička, kapity kap...“

(potichu, nahlas, pomalu, rychle)

„posílání pusinek mamince“

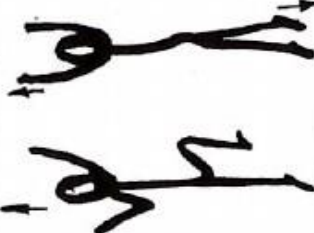

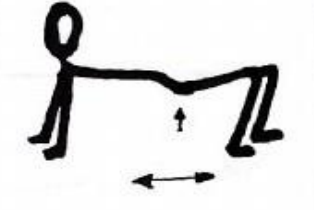
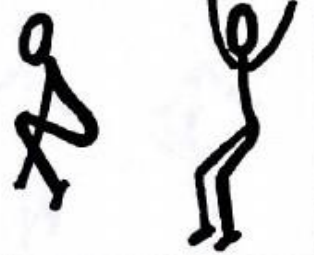

(našpulit rty – velká pusa, hodně pusinek za sebou, poslat pusu – na ruku a fouknout)

„Jak jinak můžeme říct slovo MÁMA?“ (mamka, maminka, maminečka)

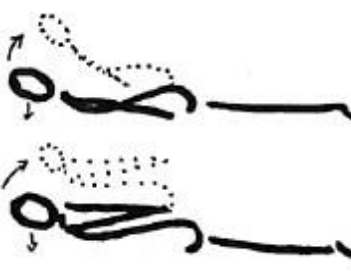
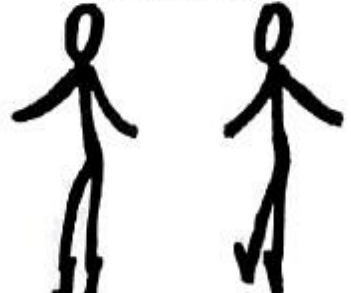

„Zavolej na maminku: máááámiii, mamíííí, máminkó, ...“

Protáhni si tělíčko ...

Denní evičení č.1	NA ZVÍŘÁTKA (jaro, podzim) bez náčiní	4 - 5 - 6
<p><i>Leh na břiše</i> – protážení ve vzpažení, pak křížem plazení z místa ...</p> <p>vrátit se na značku, zasyčet: SSSS – vydýchání</p>		<p>Na sluníčku, když jsi rád, protáhni se jako had.</p> <p>Had leze z díry, vystřkuje kníry ....</p>
<p><i>V sedu</i> s nataženými nohama a) umístíme patu pravé nohy do rozkroku a pravou rukou jemně kýveme kolennem – totéž levou</p> <p>b) spojíme chodidla nohou, ruce položíme na kolena, narovnáme se a máváme koleny jako motýl křídly. Snažíme se o krajní polohy!</p>		<p>Motýle, motýlku, zastav se na chvílku!</p> <p>Motýle, motýlku, sedni na květinku.</p>
<p><i>Vzpor vzadu</i> sedmo pokrěmo roznožný, zvedat hýždě, lezení z místa ...</p>		<p>Leze rak, ale jak! Leze z vody pozpátku v namočeném kabátku.</p>
<p><i>Podpor dřepmo</i> vpředu na špičkách, výskok – zpět ...</p>		<p>Žába skáče po blátě, koupíme ji na gytě. Na jaké, na jaké, na zelené strakaté.</p> <p>Žába skáče močálem, chce se schovat před čápem.</p>
<p><i>Stoj mírně rozkročně</i> – paže předpažit a spojit dlaně. Pomalu s výdechem se předklonit (z kyčlí až ke krku) dotknout se prsty země – napnuté nohy! V krátké výdrží volně dýchat. Návrat plynulý – obratel po obratli.</p>		<p>Klapy, klap – dělá čáp. Hluboko dosáhne, žabku si vytáhne.</p>

Denní cvičení č.1		
<p><i>Stoj</i> na jedné noze, upažit = = rovnovážný postoj</p>	<p>akrobatický cvik</p> 	<p>Čáp na jedné stojí, žáby se ho bojí!</p>
<p><i>Stoj</i> – zapažit – otáčet hlavou do stran, sklonit hlavu, zpět</p>		<p>Rozhlíží se v rákosí ábosi.</p>
<p><i>Leh na břicho</i> - ML.: připažit, mírný hrudní záklon (hlava v prodloužení trupu) – vdech. Výdech – uvolnit, zvolna leh, položit hlavu na tvář. ST.: čelo na zemi, spojit ruce za tělem – hrudní záklon, zapažit – vdech. Výdech – položit trup, hlavu, paže – uvolnit!</p>	<p>dechové cvičení</p> 	<p>í l i.</p> <p>Zvedneme pac ... do vody – plác!</p>
<p><i>Stoj</i> – chůzi po špičkách střídat s chůzí po patách.</p>	<p>nožní klenba</p> 	<p>i.</p> <p>i h.</p>
<p>a) <i>Dřep</i> – vzpažit pokrčmo (zaječí uši) – poskoky v dřepu. b) lehký běh v prostoru s doprovodnými pohyby paží</p>	<p>pohybové vyžití</p> <p>relaxace</p>	<p>a) Hop, zajičku, v jetelíčku... b) Improvizace k hudebnímu doprovodu. Zavírám, zavírám les.....</p>

JARO UŽ JE TU!

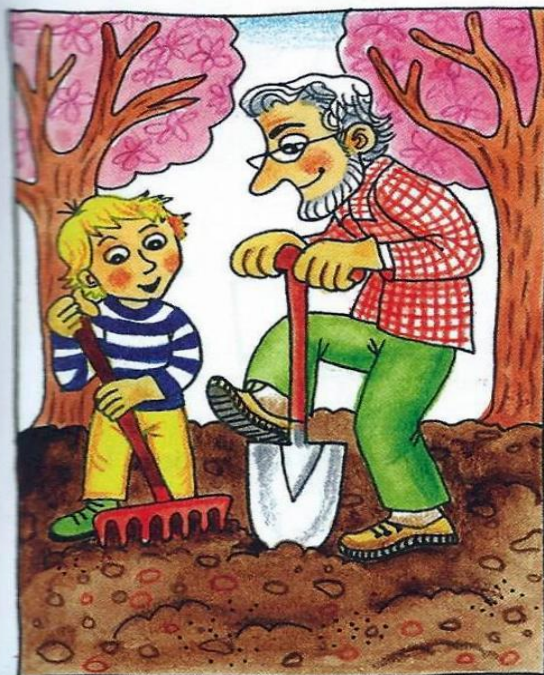
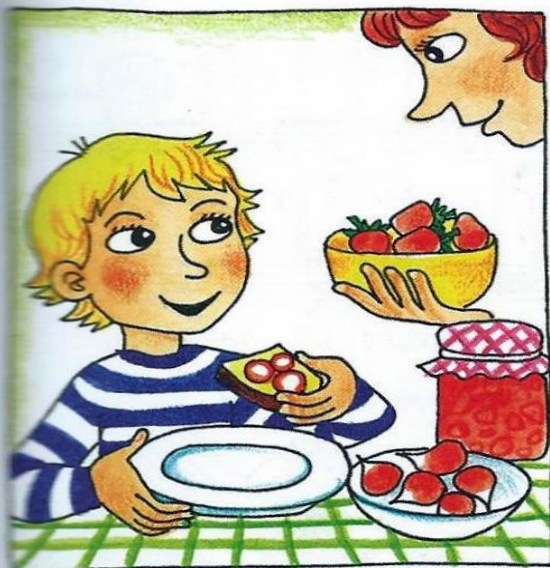
Společně si povídáme nad obrázkem. Popisujeme, co všechno na obrázku vidíme. Zaměřujeme se na znaky jara. Co všechno budeme dělat doma na zahrádce. Co k tomu budeme potřebovat (rukavice, hrábě, kolečko, motyku, rýč, konev, semínka...).

Dějová posloupnost:

CO DĚLÁME NA ZAHRÁDCE

- Vyprávěj, co na jaře dělá děda s babičkou na zahrádce. Označ počtem teček, jak jdou obrázky za sebou.

Grafomotorika:

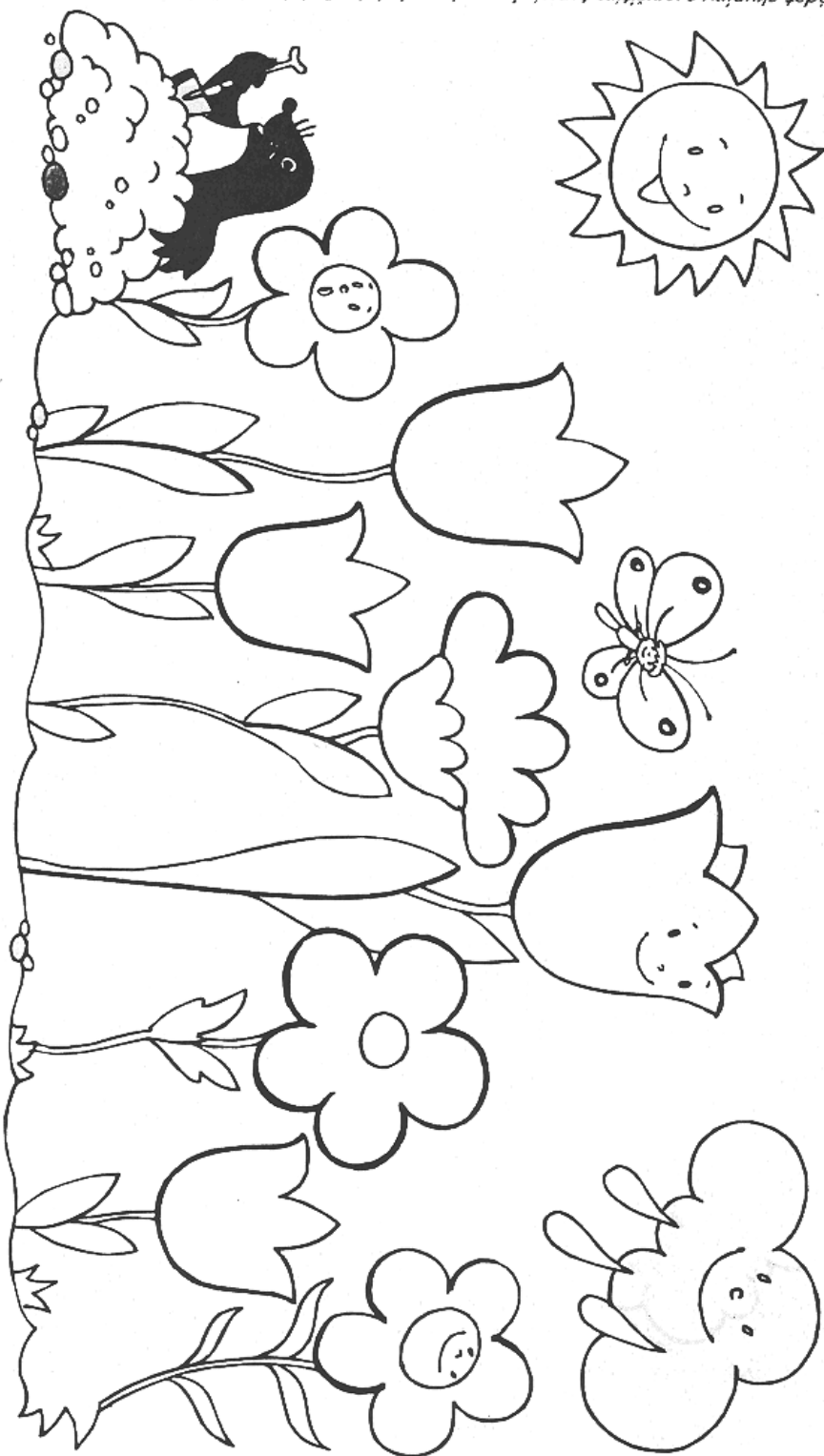
*Kvítkům bzučí písničky
pracovité ...
(včeličky)*

*Okvětní listky nakreslí pomocí klíček jedním tahem. Střed kvítků tvoří spirála.
Každý kvítek vybarví jinou barvou.*

JARNÍ ZAHRÁDKA

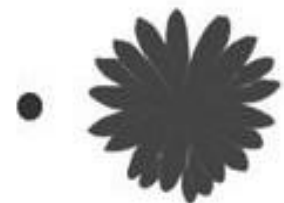
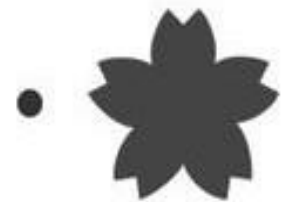
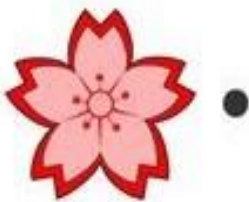
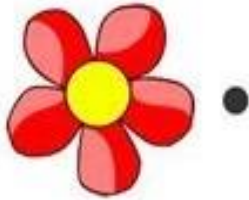
III. Uspořádat skupiny s využitím termínů první, poslední, před, hned před...

DĚTI VBARVUJÍ PODLE POKYŇŮ např. takto:

PRVNÍ květ **ZA** květkem bude žlutý, **POSLEDNÍ** červený, tulipán **HNED PŘED POSLEDNÍM** květkem bude oranžový, **HNED ZA PRVNÍM** bude červený. Zbývle tulipány **ZA** červeným tulipánem budou růžové, květ **MEZI** růžovými tulipány bude modrý, květ **PŘED** oranžovým tulipánem bude fialový. **HNED PŘED** nejvyšší tulipán nakreslí žlutý květ atd.

Vyhledej správné stíny kytiček:

Které jarní kytičky znáš? Zkus je pojmenovat.

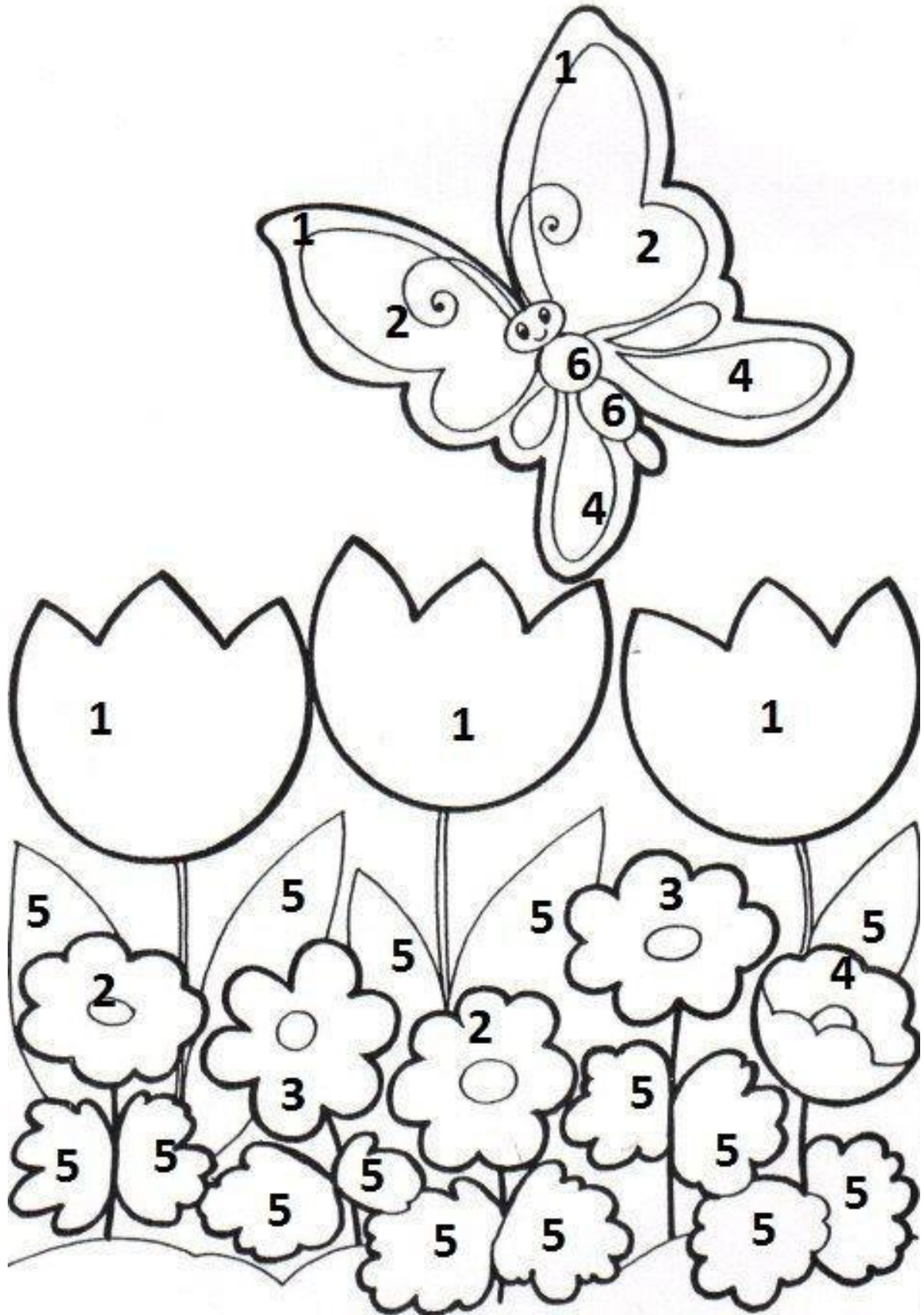

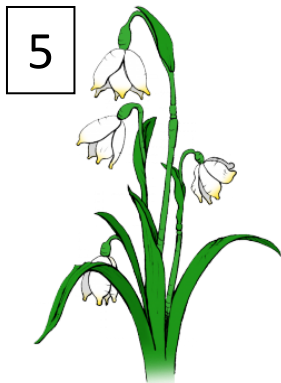
1. 2. 3. 4. 5. 6.

Maluj podle barviček

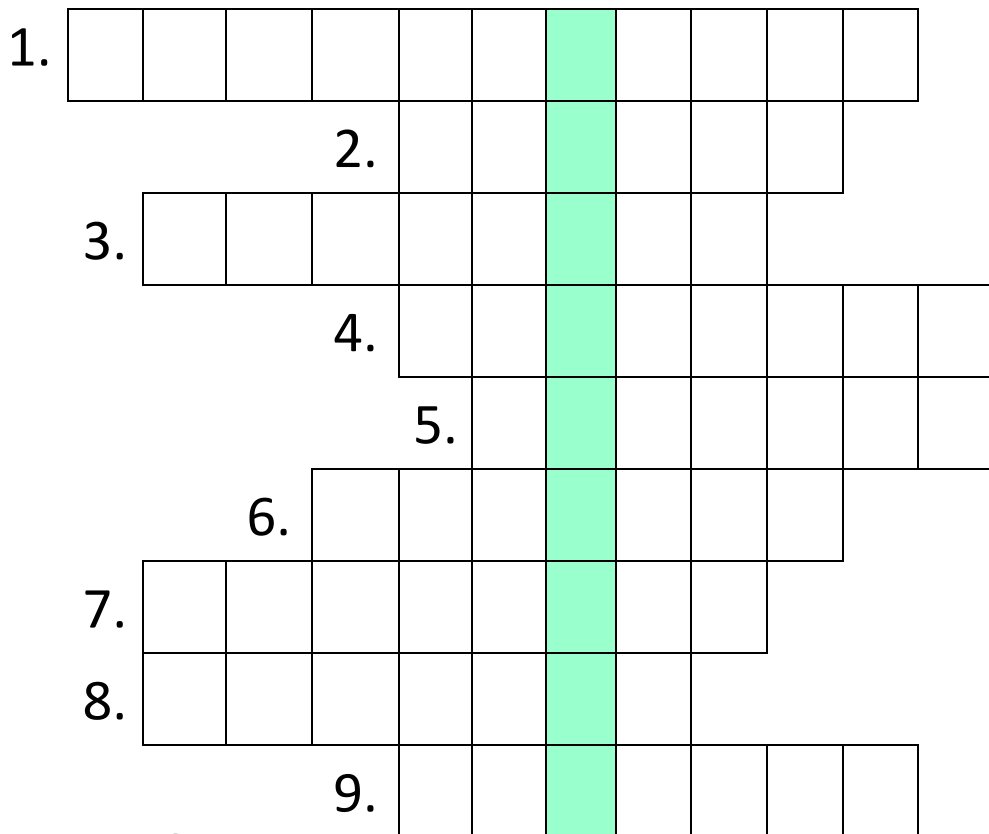
Kytičková křížovka

5

2

1.

2.

3.

4.

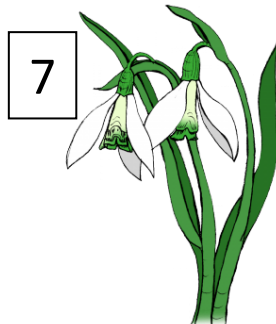
5.

6.

7.

8.

9.

7

9

8

6

1

3

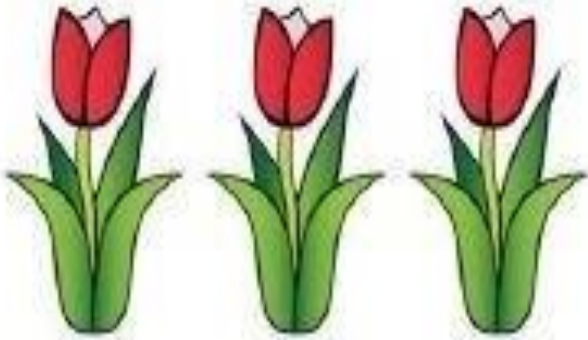
4

Písnička pro radost:

PETRKLÍČ

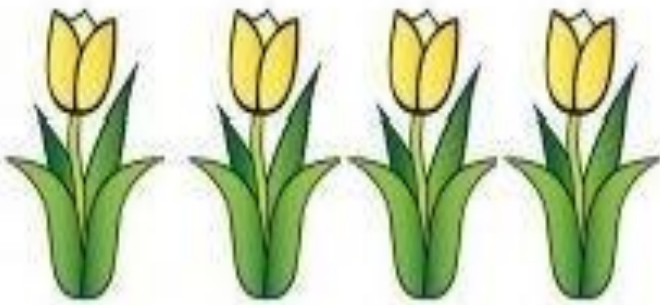
Ne - ní, ne - ní ze že - le - za, pře - ce je to klíč,
o - te - ví - rá brá - nu k ja - ru, je to pe - tr - klíč.
Jen co rá - no slunce vy - jde všude žlutě rozkvete,
dě - ti, pohleď - te jak hezky je hned na svě - tě.
Pe - tr - klíč, pe - tr - klíč, zima už je pryč,
pe - tr - klíč, pe - tr - klíč, od ja - ra je klíč.

Spočítáš, kolik je na obrázku kytiček?
Dej do kroužku správné číslo.

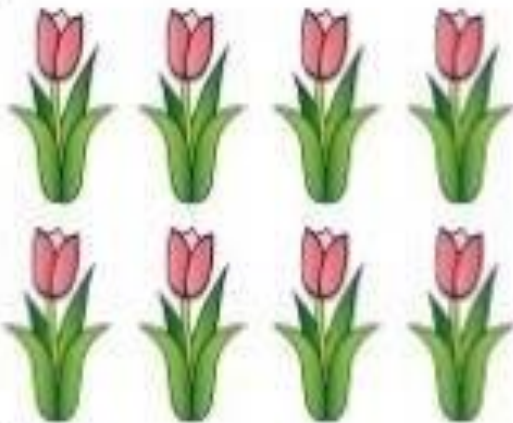
4 3 1

themedm.com

6 2 4

themedm.com

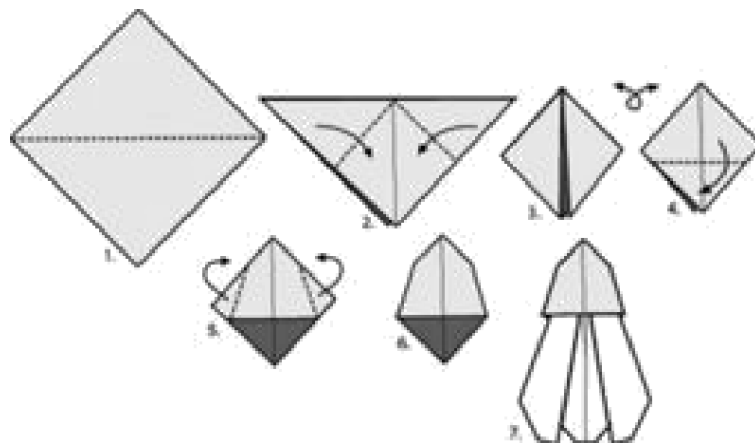
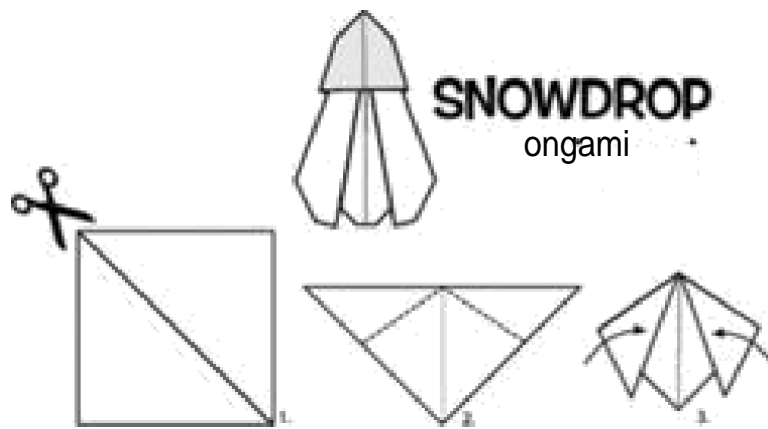
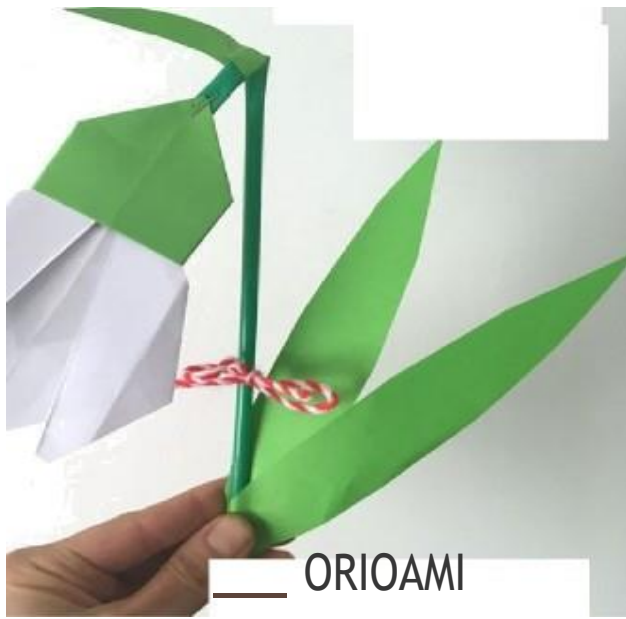
8 9 10

themedm.com

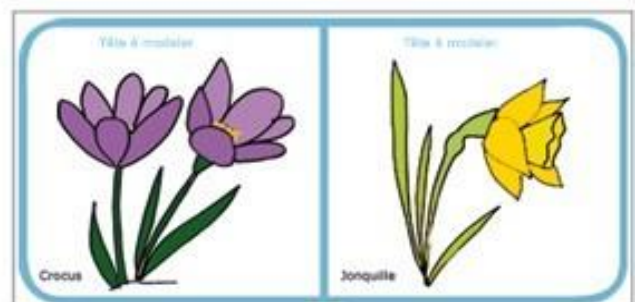
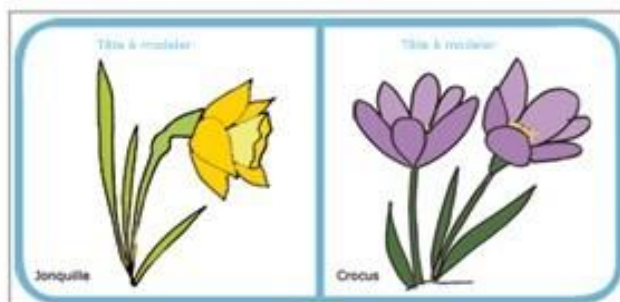
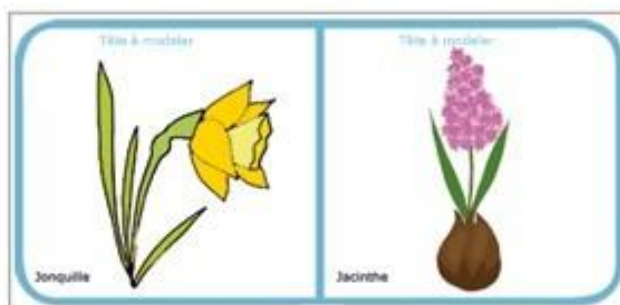
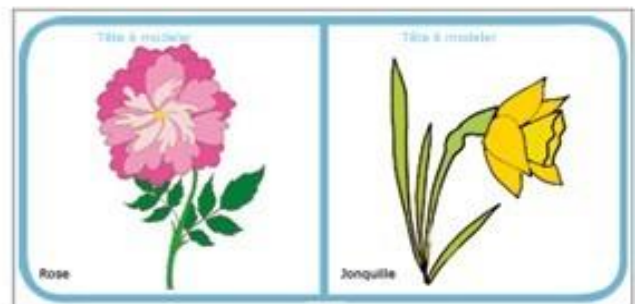
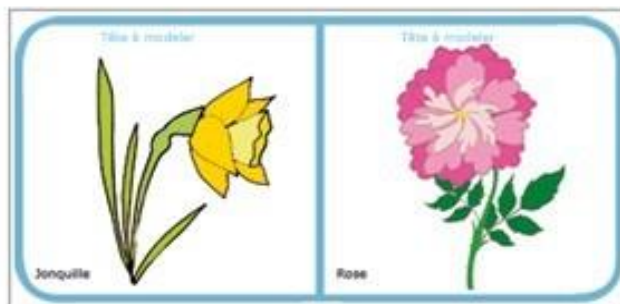
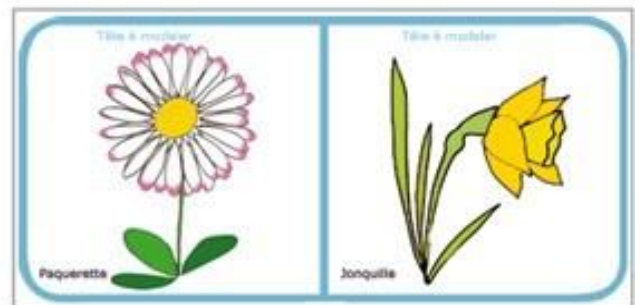
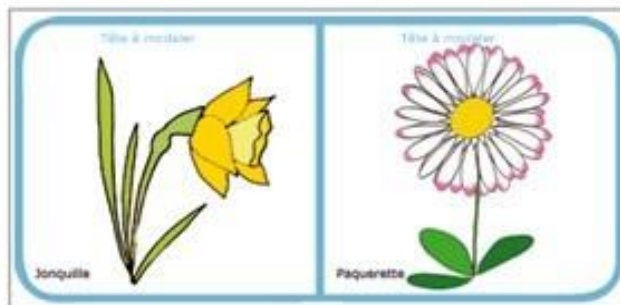
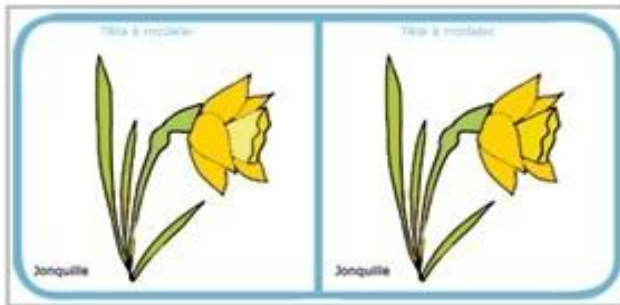
**Zkus doma, s maminkou nebo s tatínkem,
pozorovat, jak rostlinka vyroste ze semínka ...**

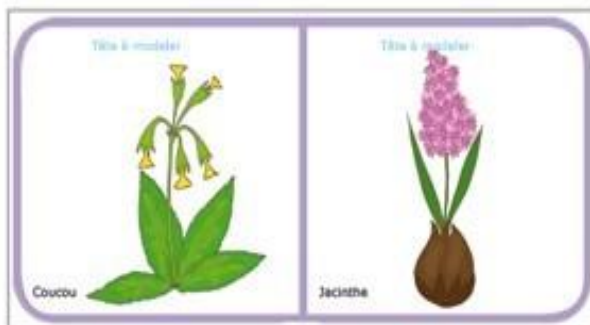
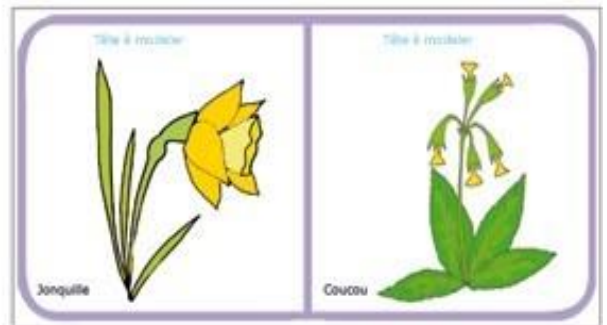
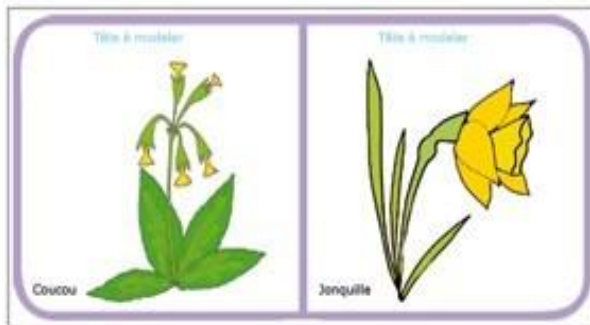
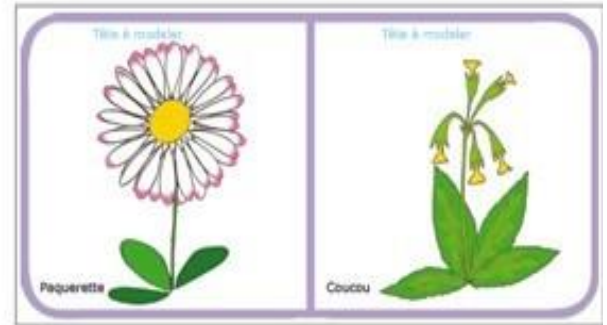
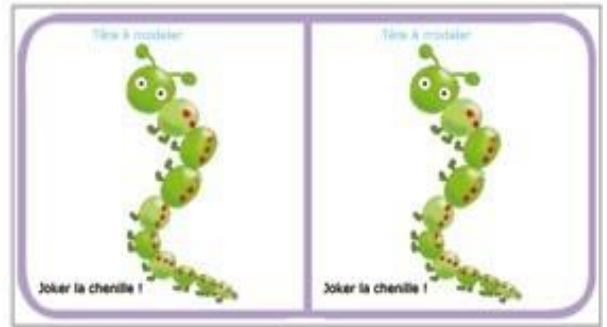
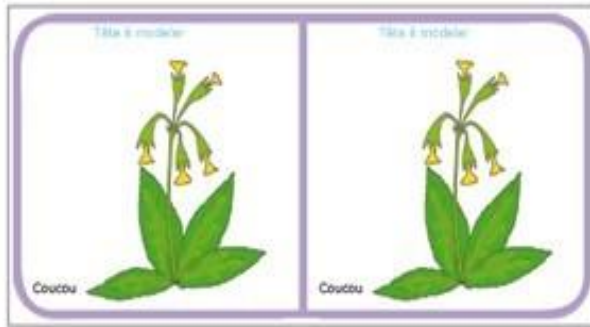

Tvoření:

Jarní domino - vytiskni, vystříhej a začni hrát.

Zdroje:

Velikonoce-historie, zvyky, tradice (P. Pitrová)

Český rok od jara do zimy (M. Motlová)

<http://www.krokotak.com>

<http://www.pinterest.com>

<http://www.pipan.cz>

<http://www.pedagogickeveno.cz>